

David Bondia Garcia

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES REFERENT A LA QUEIXA RELATIVA A REHABILITACIÓ

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 1 de març de 2022, el ciutadà, en representació de la Comunitat de Veïns i Veïnes, va presentar una queixa a aquesta Sindicatura en què exposava la seva disconformitat en relació amb l'elaboració de l'informe tècnic que el Consorci de l'Habitatge de Barcelona (CHB) va emetre preceptivament en el marc de la sol·licitud d'un ajut per a la rehabilitació d'una finca.

Segons informa la persona interessada, el breu informe tècnic recull que l'actuació a la tribuna de la façana no s'admet com a estructural i, per tant, no és subvencionable. Considera que el tècnic que l'ha elaborat, en la seva visita, no va inspeccionar l'interior de la finca i tampoc no va valorar adequadament el projecte tècnic d'obres.

En qualificar les obres a la tribuna com a intervenció a la façana i no com a estructurals, resulta que, per ser subvencionables, haurien d'anar acompanyades d'obres en elements addicionals de la façana del carrer (unes obres amb un cost molt superior, que la Comunitat no havia planejat).

No obstant això, la Comunitat creu que l'objecte de les obres es correspon exactament al que defineix la convocatòria com a "obra d'estructura" i, per tant, hauria de poder accedir a l'ajut.

Per aquest motiu, es van fer al·legacions en data 5 de febrer de 2021 a l'informe tècnic rebut en data 15 de gener de 2021.

Actuacions fetes

Un cop admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient i va estudiar els fets i la legislació aplicable amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se al Consorci de l'Habitatge de Barcelona per tal de conèixer el tractament i les intervencions duts a terme en relació amb la queixa presentada.

En data 24 de març de 2021, es va sol·licitar a l'organisme corresponent la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

En data 16 de març de 2022, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada al **ConSORCI de l'Habitatge de Barcelona**.

L'informe anava acompanyat d'una còpia de l'expedient de sol·licitud de subvenció de la Comunitat de Propietaris del carrer de Montserrat, en el qual consta la resposta a les al·legacions fetes pel representant de la Comunitat.

CONSIDERACIONS

1. Retard en la informació

Aquesta Sindicatura vol destacar que **l'Ajuntament ha trigat més d'un any a facilitar la informació que es va sol·licitar per resoldre la queixa**. Aquest termini supera amb escreix el que pot considerar-se un temps raonable d'acord amb els principis d'eficiència i bona administració amb què han de regir-se els serveis municipals. Així mateix, **incompleix el deure de col·laboració** establert per l'article 3.7 de la normativa reguladora de la institució de la Sindicatura de Greuges de Barcelona (aprovada per la Comissió de Govern en sessió del dia 19 de gener de 2005).

D'acord amb aquests fets, **es recorda al Consorci de l'Habitatge de Barcelona l'obligació de col·laborar amb aquesta Sindicatura per tal que pugui acomplir adequadament la seva tasca de supervisió dels serveis municipals i, alhora, vetllar pels drets de la ciutadania**.

2. Sobre el procediment per tramitar els ajuts a la rehabilitació d'elements comuns a la ciutat de Barcelona l'any 2020

El procediment per tramitar aquests ajuts està recollit en les Bases reguladores d'ajuts a la rehabilitació específiques per a la ciutat de Barcelona, aprovades per la Junta General del Consorci de l'Habitatge de Barcelona en data 17 de desembre de 2009 (en endavant Bases reguladores).

En el capítol 7 s'hi estableix el procediment de sol·licitud: la convocatòria, la sol·licitud d'inscripció a la convocatòria, l'informe tècnic i la sol·licitud d'ajut.

El protocol de tramitació d'aquests ajuts és, a grans trets, el següent:

- Primer: sol·licitud d'inscripció a la convocatòria amb la documentació i els requisits que s'estableixen (article 16).
- Segon: el CHB ha d'emetre un informe tècnic (que contingui el pressupost protegible, així com les actuacions obligatòries i recomanables) en el termini màxim d'un mes des que rep la sol·licitud (article 18).
- Tercer: un cop rebut l'informe tècnic, es disposa d'un màxim de sis mesos per comunicar que s'han iniciat les obres (article 18.2).
- Quart: si, passat aquest termini màxim, les obres no s'han iniciat ni s'ha justificat el motiu del retard, el Consorci ha d'advertir a la persona sol·licitant que, si no esmena la falta en deu dies, es considerarà que desisteix de l'ajut (article 18.3).
- Cinquè: el final de les obres s'ha de comunicar en un termini de trenta dies naturals des d'aquest final, i s'ha de formalitzar la sol·licitud d'ajut. Si la convocatòria ho preveu

David Bondia Garcia

expressament, es podrà formalitzar la sol·licitud d'ajut juntament amb el comunicat d'inici d'obres i demanar una bestreta amb uns requisits determinats (article 20).

La convocatòria d'aquests ajuts per a l'any 2020 es va aprovar en data 30 de juliol de 2020 i es va publicar en data 15 de setembre de 2020. La inscripció es podia efectuar a partir de l'endemà d'aquesta publicació.

L'article 3.2 d'aquesta convocatòria limitava el termini per comunicar l'inici d'obres i la sol·licitud d'ajut al 31 de desembre de 2021.

Aquest termini contradeia el que estableixen les Bases reguladores (norma amb rang reglamentari) pel que fa al termini màxim per iniciar les obres (sis mesos). Així mateix, va suposar un problema de gestió administrativa, ja que l'Administració no va poder emetre els informes tècnics preceptius en el termini previst (un mes). En conseqüència, després del 31 de desembre de 2020, moltes persones inscrites a la convocatòria encara no havien rebut aquest informe i això feia inviable continuar amb els tràmits posteriors.

En data 19 de gener de 2021, el Consorci acorda ampliar el termini per presentar el comunicat d'inici d'obres i la sol·licitud d'ajut fins al dia 26 de febrer de 2021. Aquest anunci d'ampliació es publica en data 26 de febrer de 2021, just el mateix dia que s'acabava el termini. Tot i això, l'anunci recull que l'ampliació entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació.

Aquesta Sindicatura s'ha pronunciat en altres ocasions pel que fa a les Bases reguladores i la convocatòria d'aquests ajuts de foment a la rehabilitació, i ha indicat que han de ser comprensibles per a les persones destinatàries. També **han de respectar el principi de legalitat, jerarquia normativa i publicitat, així com el principi de seguretat jurídica de les normes, uns principis que recull l'article 9.3 de la Constitució espanyola**. Aquesta Sindicatura entén que ni la convocatòria ni l'anunci posterior que la modifica respecten aquests principis.

A més, la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat, signada per l'Ajuntament de Barcelona, en el seu article XXIV, estableix el següent: "Les ciutats signatàries garanteixen la transparència de l'activitat administrativa. Els ciutadans i ciutadanes han de poder conèixer els seus drets i obligacions polítiques i administratives mitjançant la publicitat que es fa de les normes municipals, que han de ser comprensibles i actualitzades de forma periòdica".

2. Pel que fa a l'actuació en referència a la tramitació d'aquest expedient

La Comunitat rep l'informe tècnic en data 15 de gener de 2021 i presenta al·legacions al contingut de l'informe tècnic en data 5 de febrer de 2021. Aquest informe és un document imprescindible per tramitar la sol·licitud de l'ajut.

Encara que el procediment no reguli un tràmit específic per fer al·legacions a aquest informe, s'ha d'entendre que ens trobem davant d'un acte amb caràcter de tràmit contra el qual es pot interposar un recurs d'alçada, ja que reuneix els requisits que estableix l'article 112 de la Llei 39/2015 del procediment administratiu comú de les administracions públiques (decideix directament o indirectament el fons de l'afer,

determina la impossibilitat de continuar el procediment, i produeix indefensió o perjudici irreparable a drets i interessos legítims).

La resposta a les al·legacions es notifica en data 26 de març de 2021 (just el mateix dia en què acabava el termini per presentar el comunicat d'inici d'obres). La resposta a les al·legacions es fa a través d'un nou informe tècnic, que ratifica allò informat en referència a les obres. Es pot entendre que aquest nou informe elaborat pel tècnic és una desestimació de les al·legacions. Però, tot i això, quan es notifica aquest informe, es dona trasllat d'un nou termini de deu dies per presentar al·legacions.

La Comunitat presenta noves al·legacions el 28 de març de 2021, que reben una resolució de data 25 de maig de 2021 contra la qual es podia presentar recurs d'alçada i no consta que s'hagi presentat.

Per tant, en aquest sentit, aquesta Sindicatura entén que no s'ha produït formalment indefensió a la persona interessada. La Comunitat disposava d'una resolució administrativa on es fa un pronunciament de les al·legacions presentades i contra la qual podien interposar els recursos administratius que es consideressin procedents.

Pel que fa al fons de l'assumpte, no correspon a aquesta Sindicatura fer un pronunciament tècnic sobre com han de ser qualificades aquestes obres. Correspon a l'Administració, que ho ha fet d'acord amb el que estableix la convocatòria: primer, en l'informe tècnic i, després, en la resolució que respon a les al·legacions presentades.

3. Llengua dels informes de l'Administració

Finalment, tot i que no ha estat objecte de queixa, aquesta Sindicatura vol recordar que el català és la llengua d'ús comú de les administracions públiques (article 6 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya i article 9.1 de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística). A més, en aquest expedient totes les sol·licituds i les comunicacions de la Comunitat a l'Administració s'han fet en català, motiu pel qual sorprèn que l'Administració redacti en castellà els informes tècnics corresponents.

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el Reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Després de considerar els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació del Consorci no és ajustada a dret pel que fa a la tramitació de l'expedient.**

En conseqüència, emetem la decisió següent:

- **Recomanar al Consorci de l'Habitatge de Barcelona** que, en convocatòries d'ajuts futures, es millori la redacció d'aquestes normes per tal que siguin clares, comprensibles i fàcils d'interpretar per les persones destinatàries, en compliment del principi de seguretat jurídica.
- **Recomanar al Consorci de l'Habitatge de Barcelona** que, en convocatòries d'ajuts futures, es respecti el principi de jerarquia normativa i no s'estableixin terminis que contravinguin el que preveuen les Bases reguladores.

David Bondia Garcia

- **Recordar al Consorci de l'Habitatge de Barcelona** que el català és la llengua que s'ha d'emprar en les actuacions internes, i en les notificacions i les comunicacions a la ciutadania, sense perjudici del dret d'aquesta a rebre-les en castellà, si ho demana.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i del seu contingut se n'informarà la persona interessada.

Barcelona, maig del 2022.